

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

**Comisia pentru muncă, familie
și protecție socială**

XXVII/225/2021

RAPORT SUPPLEMENTAR

asupra

**Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind
protecția și promovarea drepturilor copilului,
ca urmare a Cererii de reexaminare formulate de Președintele
României - L318/2019**

În conformitate cu prevederile art.109 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia pentru muncă, familie și protecție socială**, prin adresa nr.L318/2019 a fost sesizată de către Plenul Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului suplimentar asupra **Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, ca urmare a Cererii de reexaminare formulate de Președintele României.**

Legea are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.272/2004, în vederea stabilirii mai precise a sensului unor expresii, prevederii posibilității desemnării drept persoană care să asigure creșterea și îngrijirea copilului, pe lângă rudele până la gradul III și a altor persoane față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau s-a bucurat de viața de familie. De asemenea, legea prevede redefinirea serviciilor de tip rezidențial, precum și instituirea unei indemnizații lunare de sprijin, în cuantum de 0,8 ISR, pentru familia sau persoana care a primit în plasament sau este tutore al unui copil, pe perioada în care asigură creșterea și îngrijirea copilului.

Proiectul de act normativ a fost adoptat de plenul Senatului în ședința din data de 07 octombrie 2019, fiind adoptat la data de 03 iunie 2020 de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, și trimis la promulgare.

În data de 26 iunie 2020, **Președintele României a depus o sesizare de neconstituționalitate**, invocând încălcarea prevederilor Constituției cuprinse în: art.1 alin. (3) și (5) privind trăsăturile statului român și

obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art.61 privind rolul și structura Parlamentului, art.73 alin. (3) privind domeniile legilor organice și art.75 alin. (1), (4) și (5) privind sesizarea Camerelor; **Curtea Constituțională respinge obiecțiunile de neconstituționalitate** prin Decizia nr.644 din 24 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1001 din 29 octombrie 2020.

În data de 05 noiembrie 2020, în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituție, **Președintele României a formulat o Cerere de reexaminare**, prin care solicită reanalizarea *Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, considerând că «prin introducerea sintagmei „educație pentru viață, inclusiv educație sanitară”, textul de lege se îndepărtează de principiul „promovării educației pentru sănătate” prevăzut în art. 3 lit. r) din Legea nr. 1/2011. Practic, reglementate în acest mod, programele de educație pentru sănătate sunt evidențiate doar prin educația sanitară, componenta de educație pentru sănătate sexuală fiind, astfel, eliminată sau simplificată la transmiterea în mod exclusiv de informații cu privire la igiena personală.»

În ședința *online* a Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială din data de 16 noiembrie 2020, Legea trimisă la promulgare a fost luată în dezbateri iar în urma finalizării dezbaterilor, membrii comisiei au hotărât, cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți, **respingerea obiecțiilor formulate de Președintele României în Cererea de reexaminare și adoptarea unui raport de admitere asupra Legii în forma trimisă la promulgare.**

În ședința din 3 februarie 2021, plenul Senatului a hotărât trimiterea spre reexaminare a Legii pentru modificarea completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (L318/2019 - reexaminare la solicitarea Președintelui României), în vederea întocmirii unui raport suplimentar.

Legea trimisă la promulgare a fost luată în dezbateri pentru întocmirea unui raport suplimentar în ședința din data de 9 iunie 2021.

În cadrul dezbaterilor au fost formulate amendamente de către domnii senatori Darău Ambrozie-Irineu, Pălărie Ștefan și Poteraș Cosmin, membri ai Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, care supuse votului au fost respinse și se regăsesc în anexa la prezentul raport.

În urma finalizării dezbaterilor, membrii comisiei au hotărât, cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți, **adoptarea unui raport suplimentar de admitere asupra Legii în forma trimisă la promulgare și respingerea obiecțiilor formulate de Președintele României în Cererea de reexaminare.**

În consecință, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială supune spre dezbateri și adoptare plenului Senatului **raportul suplimentar de admitere a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, în forma trimisă la promulgare, cu amendamente respinse.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria legilor **organice**.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este primă Cameră sesizată**.

Președinte,

Secretar,

Senator Ștefan PĂLĂRIE

Senator Sorin VLAȘIN

/

AMENDAMENTE RESPINSE

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, ca urmare a Cererii de reexaminare formulate de Președintele României - L318/2019

Nr crt	Lege 272/2004	Forma trimisă la promulgare	Amendament propus	Motivare
1.	<p>Art. 46</p> <p>(1) Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept.</p> <p>(2) Accesul copilului la servicii medicale și de recuperare, precum și la medicația adecvată stării sale în caz de boală este garantat de către stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și de la bugetul de stat.</p> <p>(3) Organele de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, precum și orice alte instituții publice sau private cu atribuții în domeniul sănătății și în domeniul educației sunt obligate să adopte, în condițiile legii, toate măsurile necesare pentru:</p> <p>a) reducerea mortalității infantile;</p> <p>b) asigurarea și dezvoltarea serviciilor medicale primare și comunitare;</p> <p>c) prevenirea malnutriției și a îmbolnăvirilor;</p> <p>d) asigurarea serviciilor medicale pentru gravide în perioada pre- și postnatală, indiferent dacă acestea au sau nu au calitatea de persoană asigurată în sistemul asigurărilor sociale de sănătate;</p> <p>e) informarea părinților și a copiilor cu privire la sănătatea și alimentația copilului, inclusiv cu privire la avantajele alăptării, igienei și salubrității mediului înconjurător;</p> <p>f) dezvoltarea de acțiuni și programe pentru ocrotirea sănătății și de prevenire a bolilor, de asistență a părinților și de educație, precum și</p>	<p>10. La articolul 46 alineatul (3), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„i) derularea sistematică în unitățile școlare, cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali ai copiilor, de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sanitară, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor.”</p>	<p>Amendament 1</p> <p>10. Se elimină</p> <p>Amendament formulat de către domnia senatori Darău Ambrozie-Irineu, Pălărie Ștefan și Poteraș Cosmin, membri ai Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, respinse cu majoritate de voturi</p> <p>Amendament 2</p> <p>10. La articolul 46 alineatul (3), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„i) derularea sistematică în unitățile școlare, cel puțin o dată pe semestru, de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sexuală pentru elevii începând cu clasa a V-a inclusiv, în acord cu particularitățile de vârstă ale copiilor, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor.”</p> <p>Amendament formulat de către domnia senatori Darău Ambrozie-Irineu, Pălărie Ștefan și Poteraș Cosmin, membri ai Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, respinse cu majoritate de voturi</p> <p>Amendament 3</p>	<p>Amendament 1</p> <p>Amendamente formulate de către domnia senatori Darău Ambrozie-Irineu, Pălărie Ștefan și Poteraș Cosmin, membri ai Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, care supuse votului au fost respinse cu majoritate de voturi</p> <p>În urma cererii de reexaminare formulată de Președintele României, este necesară eliminarea amendamentului propus în Camera Deputaților. Forma trimisă la promulgare și supusă reexaminării ar face improbabilă și chiar imposibilă derularea de programe de educație sexuală în școli, în primul rând prin înlocuirea cu sintagma de educație sanitară, un concept desuet care nu corespunde cu abordările moderne privind educația pentru sănătate. Totodată, cerința ca părinții să înscrie în mod explicit copiii la aceste cursuri restrânge accesul copiilor la o educație sexuală adecvată, în acord cu particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.</p> <p>Amendament 2</p> <p>În urma cererii de reexaminare formulată de Președintele României, este necesară modificarea amendamentului propus în Camera Deputaților. Forma trimisă la</p>

<p>de servicii în materie de planificare familială;</p> <p>g) verificarea periodică a tratamentului copiilor care au fost plasați pentru a primi îngrijire, protecție sau tratament;</p> <p>h) asigurarea confidențialității consultanței medicale acordate la solicitarea copilului;</p> <p>i) derularea sistematică în unitățile școlare, cel puțin o dată pe semestru, de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sexuală pentru copii, în vederea prevenirii contactării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor.</p> <p>j) derularea sistematică în unitățile școlare, cel puțin o dată pe semestru, de programe de educație pentru sănătate, inclusiv pentru dezvoltarea capacităților psihoemoționale, a competențelor sociale și interpersonale.</p> <p>4) Părinții sunt obligați să solicite asistență medicală pentru a asigura copilului cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și pentru a preveni situațiile care pun în pericol viața, creșterea și dezvoltarea copilului.</p> <p>(5) În situația excepțională în care viața copilului se află în pericol iminent ori există riscul producerii unor consecințe grave cu privire la sănătatea sau integritatea acestuia, medicul are dreptul de a efectua acele acte medicale de strictă necesitate pentru a salva viața copilului, chiar fără a avea acordul părinților sau al altui reprezentant legal al acestuia.</p> <p>(6) Vizitele periodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul gravidelor și al copiilor până la împlinirea vârstei de un an sunt obligatorii, în vederea ocrotirii sănătății mamei și copilului, educației pentru sănătate, prevenirii abandonului, abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului.</p>		<p>10. La articolul 46 alineatul (3), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„i) derularea sistematică în unitățile școlare, cel puțin o dată pe semestru și cu predare de către cadre medicale, de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sexuală pentru elevii începând cu clasa a V-a inclusiv, în acord cu particularitățile de vârstă ale copiilor, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor.”</p> <p>Amendament formulat de către domnii senatori Darău Ambrozie-Irineu, Pălărie Ștefan și Poteraș Cosmin, membri ai Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, respinse cu majoritate de voturi</p> <p>Amendament 4</p> <p>10. La articolul 46 alineatul (3), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„i) derularea sistematică în unitățile școlare, cel puțin o dată pe semestru, de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sexuală pentru elevii începând cu clasa a V-a inclusiv, în acord cu particularitățile de vârstă ale copiilor, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor, părinții sau reprezentanții legali având opțiunea de a solicita în scris unității școlare scutirea elevilor cuprinși în învățământul gimnazial de la asemenea programe de educație.”</p> <p>Amendament formulat de către domnii senatori Darău Ambrozie-</p>	<p>promulgare și supusă reexaminării ar face improbabilă și chiar imposibilă derularea de programe de educație sexuală în școli, în primul rând prin înlocuirea cu sintagma de educație sanitară, un concept desuet care nu corespunde cu abordările moderne privind educația pentru sănătate. În al doilea rând, cerința ca părinții să înscrie în mod explicit copiii la aceste cursuri restrânge accesul copiilor la o educație sexuală adecvată.</p> <p>Dreptul de a beneficia de o educație sexuală cuprinzătoare derivă dintr-o serie de drepturi protejate, cum ar fi dreptul de a nu suferi violențe sau discriminări, dreptul la cel mai înalt standard realizabil de sănătate mintală și fizică, dar și dreptul de a primi și de a transmite informații și dreptul la educație de calitate și favorabilă incluziunii, inclusiv la educație în domeniul drepturilor omului. Într-un raport din 2010 privind educația sexuală, Raportorul special al ONU privind dreptul la educație a subliniat că „educația sexuală ar trebui considerată un drept în sine și ar trebui corelată în mod clar cu alte drepturi, în conformitate cu principiul interdependenței și indivizibilității drepturilor omului”. Necesitatea unei educații sexuale este de asemenea recunoscută în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite și este necesară realizarea mai multor obiective incluse în această agendă.</p> <p>Orientările tehnice internaționale privind educația sexuală ale UNESCO din 2018 acoperă o serie de grupe de vârstă, de la 5-8 de ani până la 15-18+ ani. Așa cum s-a subliniat în Orientările tehnice ale UNESCO, este esențial</p>
--	--	---	---

			<p>Irineu, Pălărie Ștefan și Poteraș Cosmin, membri ai Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, respinse cu majoritate de voturi</p>	<p>pentru copii să învețe despre sexualitate și despre comportamentele sexuale mai sigure înainte să devină activi din punct de vedere sexual, astfel încât să fie pregătiți în mod adecvat pentru relații sănătoase și consensuale.</p> <p>Conform unui studiu realizat de UNICEF împreună cu Asociația SAMAS, România este pe locul al doilea în Uniunea Europeană, după Bulgaria, la rata de naștere în rândul mamelor adolescente. Potrivit autorilor studiului, fenomenul este ciclic, repetându-se în cadrul aceluiași familii de la o generație la alta împreună cu precaritatea economică, socială și de sănătate. Studiul arată că în 2018, 18.631 de adolescente au devenit mame. Dintre ele, 705 aveau sub 15 ani. Numărul de avorturi în rândul adolescentelor este de asemenea ridicat. În 2017, s-au înregistrat 412 avorturi în cazul fetelor sub 15 ani și 5.955 la cele de 15-19 ani.</p> <p>Introducerea educației sexuale începând cu clasa a V-a ar permite dobândirea unor cunoștințe necesare prevenirii sarcinilor nedorite și prevenirii unor probleme de sănătate sexuală concomitent cu schimbările produse de pubertate, reprezentând începutul maturizării sexuale din punct de vedere biologic. La fete, pubertatea începe de obicei între 8-13 ani și se va continua până la vârsta de 16 ani. Comparativ cu băieții, pubertatea la fete apare mai devreme, în medie existând o diferență de 2 ani.</p> <p>Amendament 3</p> <p>În urma cererii de reexaminare formulată de Președintele României, este necesară modificarea</p>
--	--	--	--	--

			<p>amendamentului propus în Camera Deputaților. Forma trimisă la promulgare și supusă reexaminării ar face improbabilă și chiar imposibilă derularea de programe de educație sexuală în școli, în primul rând prin înlocuirea cu sintagma de educație sanitară, un concept desuet care nu corespunde cu abordările moderne privind educația pentru sănătate. În al doilea rând, cerința ca părinții să înscrie în mod explicit copiii la aceste cursuri restrânge accesul copiilor la o educație sexuală adecvată.</p> <p>Dreptul de a beneficia de o educație sexuală cuprinzătoare derivă dintr-o serie de drepturi protejate, cum ar fi dreptul de a nu suferi violențe sau discriminări, dreptul la cel mai înalt standard realizabil de sănătate mintală și fizică, dar și dreptul de a primi și de a transmite informații și dreptul la educație de calitate și favorabilă incluziunii, inclusiv la educație în domeniul drepturilor omului. Într-un raport din 2010 privind educația sexuală, Raportorul special al ONU privind dreptul la educație a subliniat că „educația sexuală ar trebui considerată un drept în sine și ar trebui corelată în mod clar cu alte drepturi, în conformitate cu principiul interdependenței și indivizibilității drepturilor omului”. Necesitatea unei educații sexuale este de asemenea recunoscută în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite și este necesară realizarea mai multor obiective incluse în această agendă.</p> <p>Orientările tehnice internaționale privind educația sexuală ale UNESCO din 2018 acoperă o serie de grupe de vârstă, de la 5-8 de ani până la 15-18+</p>
--	--	--	---

ani. Așa cum s-a subliniat în Orientările tehnice ale UNESCO, este esențial pentru copii să învețe despre sexualitate și despre comportamentele sexuale mai sigure înainte să devină activi din punct de vedere sexual, astfel încât să fie pregătiți în mod adecvat pentru relații sănătoase și consensuale.

Conform unui studiu realizat de UNICEF împreună cu Asociația SAMAS, România este pe locul al doilea în Uniunea Europeană, după Bulgaria, la rata de naștere în rândul mamelor adolescente. Potrivit autorilor studiului, fenomenul este ciclic, repetându-se în cadrul aceluiași familii de la o generație la alta împreună cu precaritatea economică, socială și de sănătate. Studiul arată că în 2018, 18.631 de adolescente au devenit mame. Dintre ele, 705 aveau sub 15 ani. Numărul de avorturi în rândul adolescentelor este de asemenea ridicat. În 2017, s-au înregistrat 412 avorturi în cazul fetelor sub 15 ani și 5.955 la cele de 15-19 ani.

Introducerea educației sexuale începând cu clasa a V-a ar permite dobândirea unor cunoștințe necesare prevenirii sarcinilor nedorite și prevenirii unor probleme de sănătate sexuală concomitent cu schimbările produse de pubertate, reprezentând începutul maturizării sexuale din punct de vedere biologic. La fete, pubertatea începe de obicei între 8-13 ani și se va continua până la vârsta de 16 ani. Comparativ cu băieții, pubertatea la fete apare mai devreme, în medie existând o diferență de 2 ani.

Pentru a asigura transmiterea de informații corecte din punct de vedere științific, se prevede ca programele

educaționale să fie derulate de către cadre medicale, în acord cu particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.

Amendament 4

În urma cererii de reexaminare formulată de Președintele României, este necesară modificarea amendamentului propus în Camera Deputaților. Forma trimisă la promulgare și supusă reexaminării ar face improbabilă și chiar imposibilă derularea de programe de educație sexuală în școli, în primul rând prin înlocuirea cu sintagma de educație sanitară, un concept desuet care nu corespunde cu abordările moderne privind educația pentru sănătate. În al doilea rând, cerința ca părinții să înscrie în mod explicit copiii la aceste cursuri restrânge accesul copiilor la o educație sexuală adecvată.

Dreptul de a beneficia de o educație sexuală cuprinzătoare derivă dintr-o serie de drepturi protejate, cum ar fi dreptul de a nu suferi violențe sau discriminări, dreptul la cel mai înalt standard realizabil de sănătate mintală și fizică, dar și dreptul de a primi și de a transmite informații și dreptul la educație de calitate și favorabilă incluziunii, inclusiv la educație în domeniul drepturilor omului. Într-un raport din 2010 privind educația sexuală, Raportorul special al ONU privind dreptul la educație a subliniat că „educația sexuală ar trebui considerată un drept în sine și ar trebui corelată în mod clar cu alte drepturi, în conformitate cu principiul interdependenței și indivizibilității drepturilor omului”. Necesitatea unei educații sexuale este de asemenea

recunoscută în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite și este necesară realizarea mai multor obiective incluse în această agendă.

Orientările tehnice internaționale privind educația sexuală ale UNESCO din 2018 acoperă o serie de grupe de vârstă, de la 5-8 de ani până la 15-18+ ani. Așa cum s-a subliniat în Orientările tehnice ale UNESCO, este esențial pentru copii să învețe despre sexualitate și despre comportamentele sexuale mai sigure înainte să devină activi din punct de vedere sexual, astfel încât să fie pregătiți în mod adecvat pentru relații sănătoase și consensuale.

Conform unui studiu realizat de UNICEF împreună cu Asociația SAMAS, România este pe locul al doilea în Uniunea Europeană, după Bulgaria, la rata de naștere în rândul mamelor adolescente. Potrivit autorilor studiului, fenomenul este ciclic, repetându-se în cadrul aceluiași familii de la o generație la alta împreună cu precaritatea economică, socială și de sănătate. Studiul arată că în 2018, 18.631 de adolescente au devenit mame. Dintre ele, 705 aveau sub 15 ani. Numărul de avorturi în rândul adolescentelor este de asemenea ridicat. În 2017, s-au înregistrat 412 avorturi în cazul fetelor sub 15 ani și 5.955 la cele de 15-19 ani.

Introducerea educației sexuale începând cu clasa a V-a ar permite dobândirea unor cunoștințe necesare prevenirii sarcinilor nedorite și prevenirii unor probleme de sănătate sexuală concomitent cu schimbările produse de pubertate, reprezentând începutul maturizării sexuale din punct de vedere

			<p>biologic. La fete, pubertatea începe de obicei între 8-13 ani și se va continua până la vârsta de 16 ani. Comparativ cu băieții, pubertatea la fete apare mai devreme, în medie existând o diferență de 2 ani.</p> <p>Totodată, se introduce opțiunea părinților sau reprezentanților legali de a solicita retragerea copiilor cuprinși în învățământul gimnazial, de la cursurile derulate, în cazul în care din considerente religioase, culturale sau de altă natură, consideră că ar fi nepotrivit ca copiii lor să primească o asemenea educație.</p>
--	--	--	---